

Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury w Rudzie Śląskiej realizacje i plany

Mikołów, 25 marca 2022 r.

Podstawowe informacje o mieście

- Powierzchnia 77,73 km²
- Ok. 138 000 mieszkańców
- Prawa miejskie - 1959 r.
- Graniczy z Zabrzem, Bytomiem, Świętochłowicami, Chorzowem, Katowicami, Mikołowem, Gierałtowicami
- 11 dzielnic: Orzegów, Godula, Ruda, Chebzie, Nowy Bytom, Bielszowice, Bykowina, Wirek, Halemba, Kochłowice, Czarny Las

Ruda Śląska - lokalizacja

Informacja o mieście charakterystyka miasta przez pryzmat tematu zielonej sieci

- Ruda Śląska jest miastem o negatywnym wizerunku w aspekcie jakości środowiska przyrodniczego. Pozostałości wielowiekowej działalności przemysłu wydobywczego, hutniczego, koksowniczego są widoczne w rozległych terenach poprzemysłowych, hałdach, zanieczyszczonych ciekach wodnych.
- Atutem miasta jest pewna ilość przestrzeni o niskim poziomie zantropomorfizowania oraz duża liczba parków miejskich, skwerów i zieleńców rozmieszczonych w różnych dzielnicach Rudy Śląskiej.
- Ważną rolę odgrywają doliny cieków wodnych pełniące funkcję korytarzy ekologicznych.

Charakterystyka miasta

Okolo 30% to tereny zielone i użytkowane rolniczo.

Informacja o zdefiniowanych problemach

Problemy środowiskowe, w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska należą do istotnych czynników wskazujących na stan kryzysowy w programie rewitalizacji.

Najdotkliwszym problemem, a także realnym zagrożeniem dla zdrowia mieszkańców jest zanieczyszczenie powietrza.

Zdegradowane przyrodniczo są tereny przemysłowe o dużej powierzchni, rozległe są skutki przeszłej i obecnej eksploatacji górniczej oraz po produkcji hutniczej i koksowniczej.

Tereny otwarte w obszarze rewitalizacji są w większości niezagospodarowane, zaśmiecone i w obecnym stanie nie pozwalają na wykorzystanie swojego potencjału. Warunkiem ich wykorzystania jest wykonanie na tych terenach niezbędnych działań rekultywacyjnych, których głównym zadaniem jest podniesienie zdolności terenów do przyjęcia nowych funkcji.

Informacje o prowadzonych dotychczas działaniach

Miasto realizuje bądź zrealizowało szereg projektów, związanych z rozwojem błękitno-zielonej infrastruktury, które wynikały w dużej mierze z Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Ruda Śląska do roku 2030.

Wnioskodawca stara się również wdrażać szerokie partycypacyjne podejście do realizacji projektów rewitalizacyjnych.

Do tych przedsięwzięć zaliczyć należy przede wszystkim Program Renowacji Podwórek, którego celem była rewitalizacja wybranych, najbardziej zdegradowanych przestrzeni podwórkowych, poprzez działania związane z podniesieniem estetyki przestrzeni, nasadzeniami, małą architekturą.

Rewitalizacja oraz rekultywacja zdegradowanych przestrzeni w mieście, których udział w ogólnej powierzchni miasta to niemal kilkanaście procent.

Wybrane przykłady zrealizowanych projektów

- Rów Rudzki II
- Program Renowacji Podwórek
- Trakt Rudzki
- Góra Antonia
- Koksownia Orzegów

Rów Rudzki II

- Projekt został zrealizowany na 5 ha terenu i polegał na ochronie terenu cennego przyrodniczo ze względu na występowanie wielu cennych gatunków oraz poszerzeniu wiedzy mieszkańców w zakresie działań ekologicznych poprzez czynną edukację ekologiczną. Realizacja projektu prowadzi do wzmocnienia bioróżnorodności Rowu Rudzkiego II.
- Całkowity koszt inwestycji 1 276 805, 58 zł
- Dofinansowanie 926 181,60 zł
- Szkoły prowadzą tam zajęcia z uczniami na temat występującej w tym miejscu fauny i flory oraz historii dzielnicy Ruda.

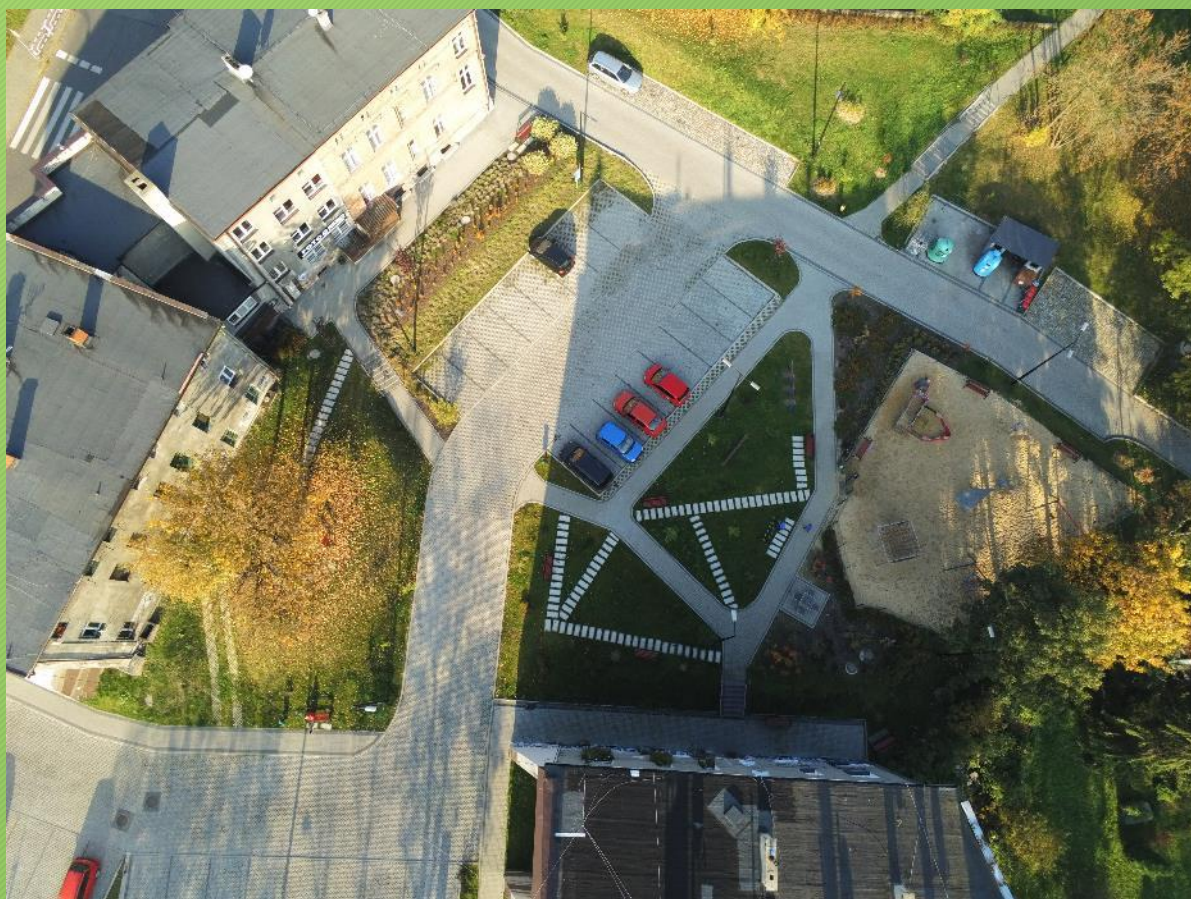
Rów Rudzki II

Program Renowacji Podwórek

- Partner - Instytut Rozwoju Miast i Regionów
- Rewitalizacja wybranych podwórek i skwerów na terenie Miasta Ruda Śląska metodą partycypacyjną ETAP 1
- Całkowita wartość projektu - 7 405 380,98 zł
- Dofinansowanie w ramach EFRR - 4 027 712,29 zł
- Projekt „miękki” „Ruda stawia na podwórka - integracja i aktywizacja społeczno-zawodowa społeczności lokalnych - ETAP 1
- Budżet projektu wynosił - 819 365,40 zł
- Dofinansowanie w ramach FS - 778 397,13 zł

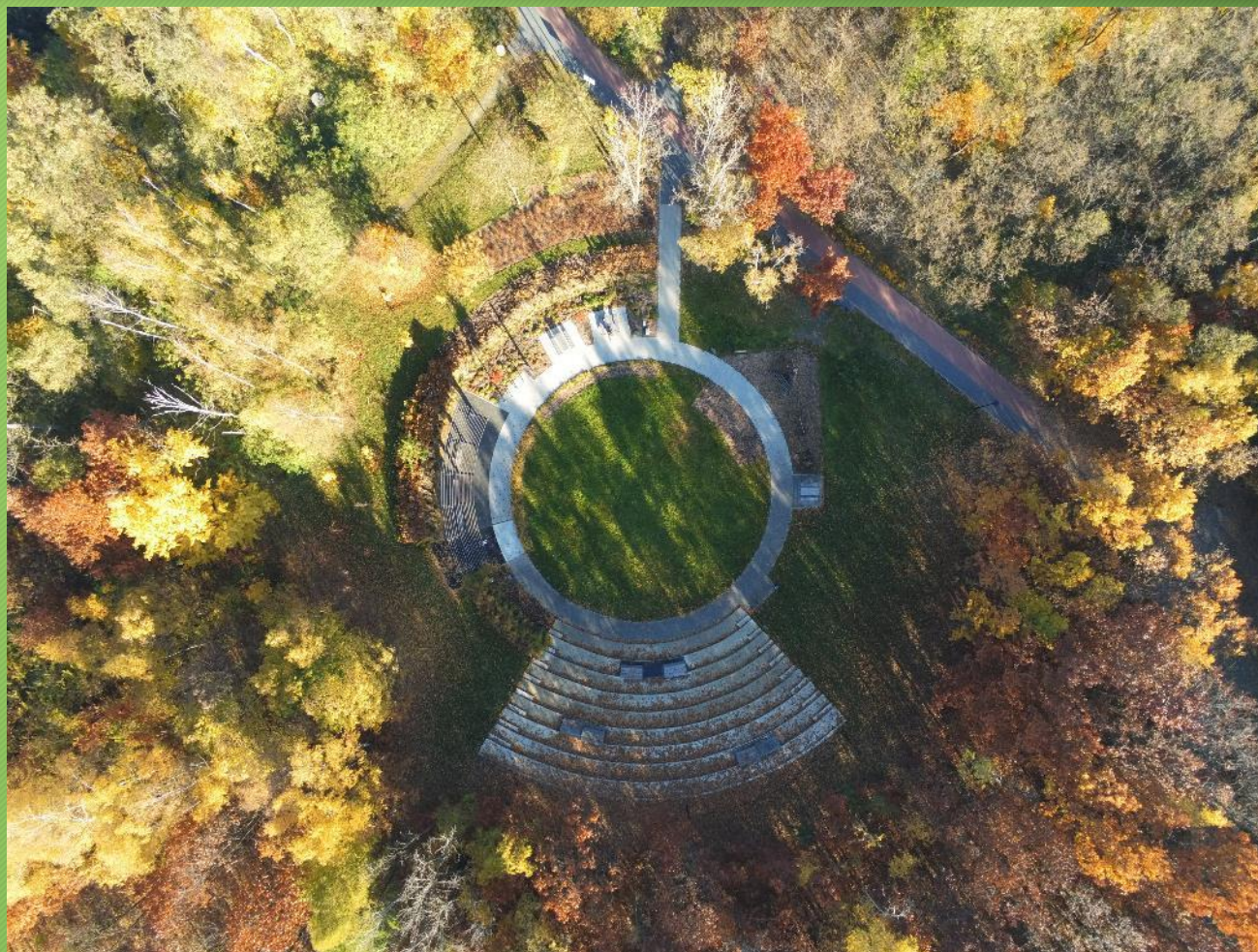
Program Renowacji Podwórek

Trakt Rudzki

- Trakt Rudzki - rozwój zielonych przestrzeni Miasta Ruda Śląska
- Całkowita wartość projektu - 8 312 418,68 zł
- Dofinansowanie w ramach POiŚ - 6 069 717,13 zł
- Projekt polega na „spięciu” ścieżką pieszo-rowerową obiektów sportowych, parków, skwerów oraz obiektów przemysłowych.
- Trakt Rudzki umożliwia wygodne połączenie pomiędzy dwiema centralnymi dzielnicami - Wirkiem i Nowym Bytomiem, zmieniając niezagospodarowane do tej pory tereny zielone, nadając nowy charakter wielu niewykorzystanym przestrzeniom

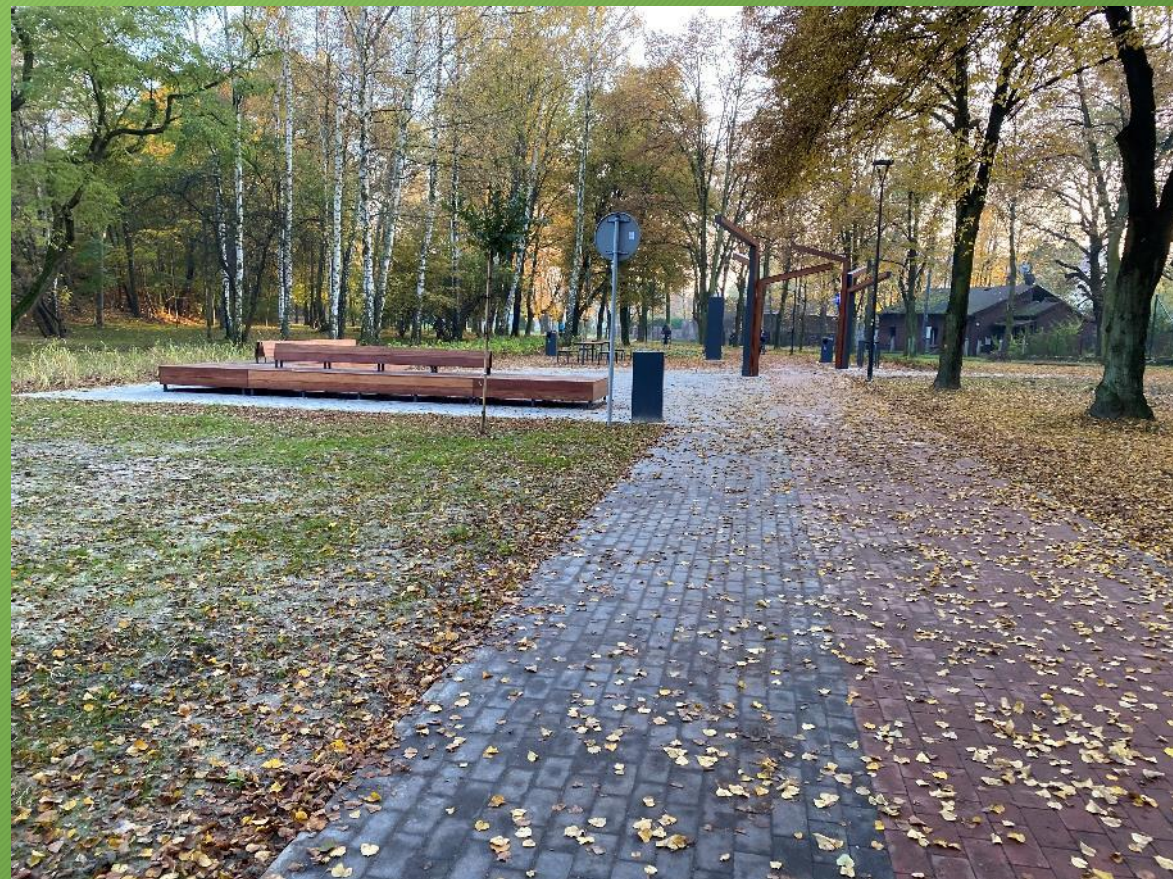
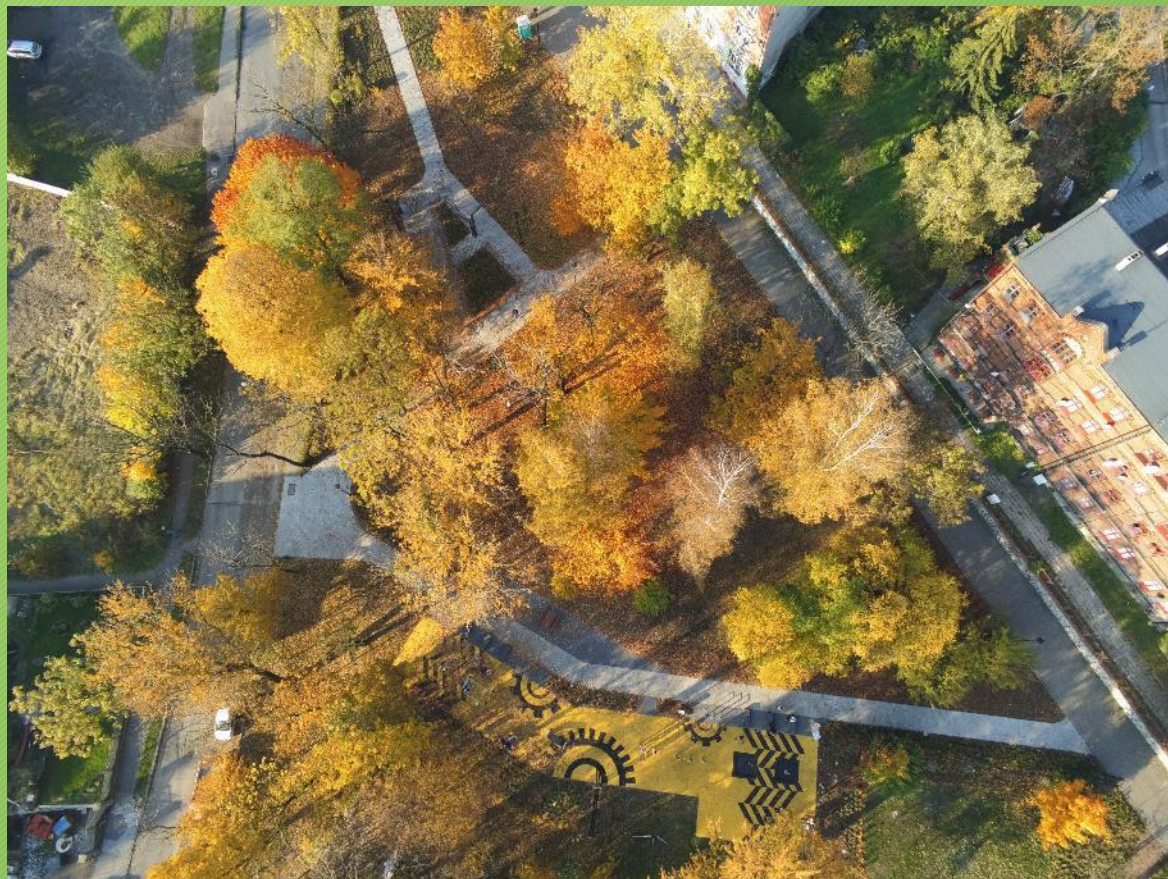
Trakt Rudzki - modernizacja Parku przy ul. Czarnoleśnej

Trakt Rudzki - Amfiteatr

Trakt Rudzki - Trasa Św. Wawrzyńca

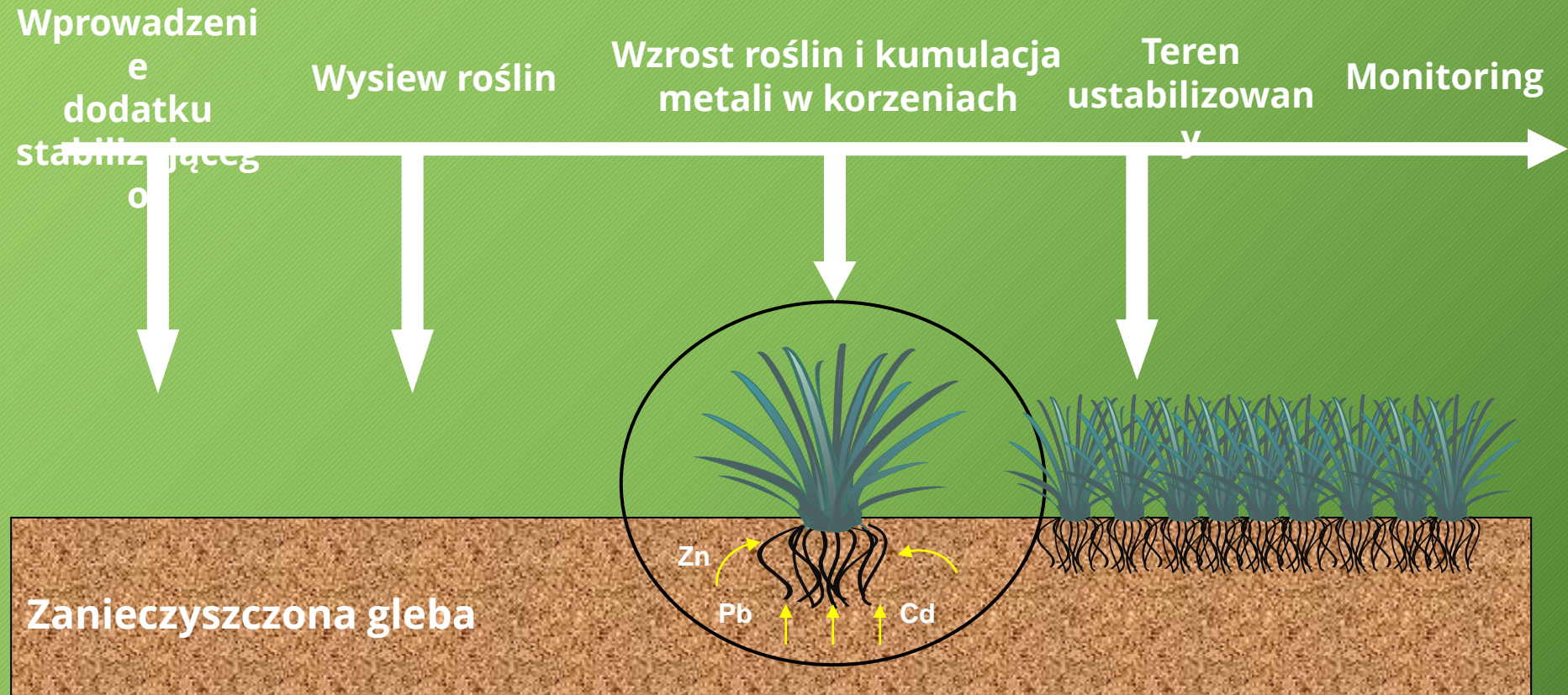

Góra Antonia - zwałowisko pocynkowe

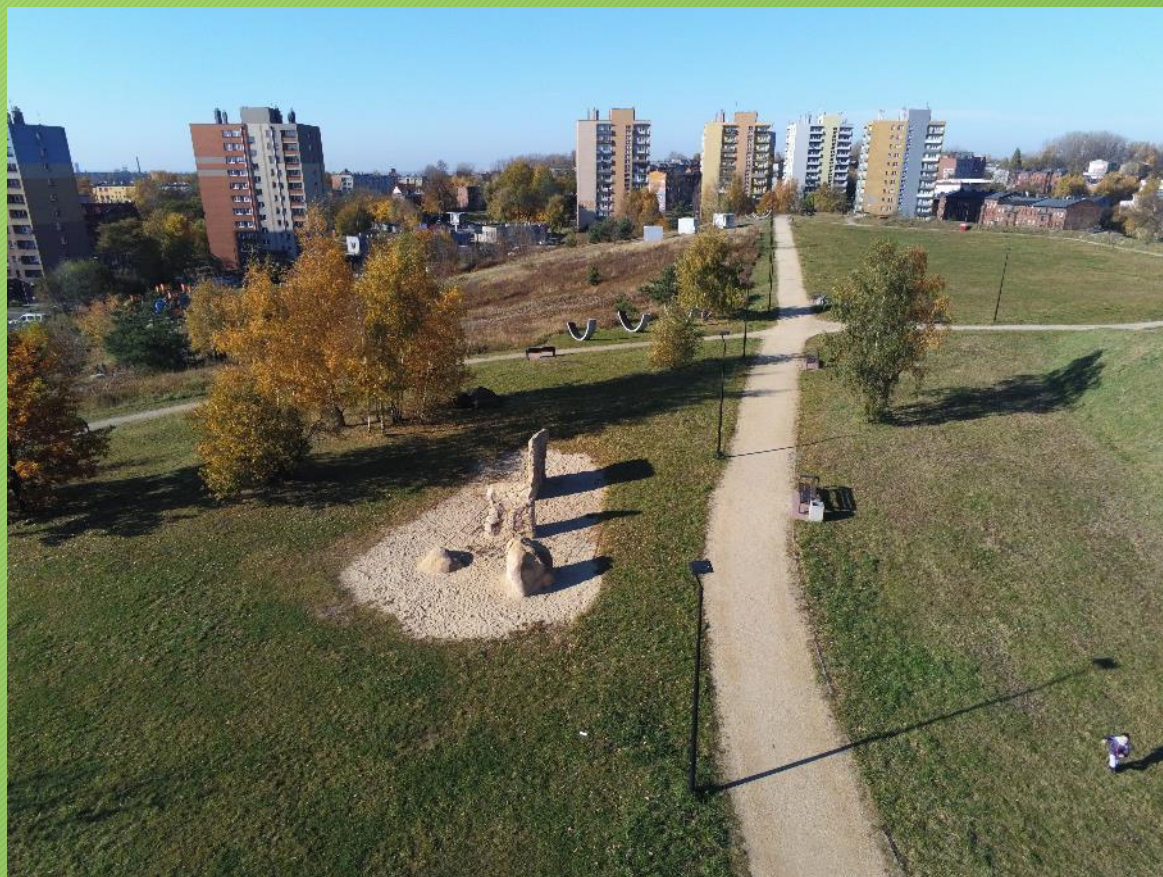
Interreg Central Europe - LUMAT

- Formowanie i stabilizacja północnych zboczy hałdy
- Remediacja i fitostabilizacja górnej warstwy
- Budowa systemu ścieżek, alejek
- Instalacja oświetlenia
- Budowa systemu monitoringu
- Budowa infrastruktury rekreacyjnej: punkty widokowe, miejsca do grillowania, elementy siłowni napowietrznej, plac zabaw, ścieżka edukacyjna
- Północna skarpa poddana transformacji - 12 366 m²
- Obszar objęty remediacją i fitostabilizacją - 12 266 m²
- Południowe zbocze wraz z polami metalofitów - 17 778 m²
- Całkowity koszt inwestycji - ok. 4 500 000 zł

FITOSTABILIZACJA WSPOMAGANA - ETAPY

Góra Antonia przy ul. 1 Maja

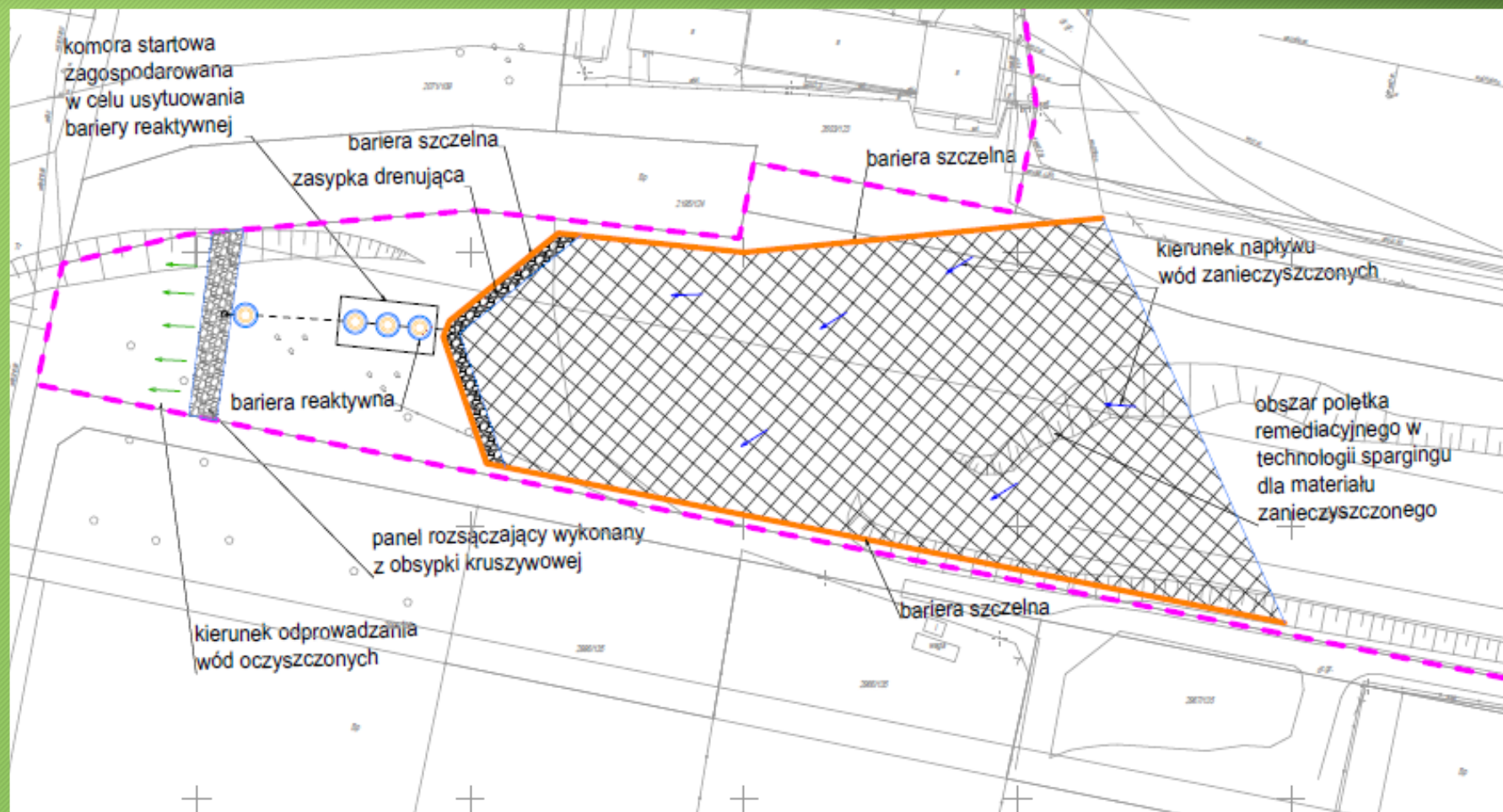
Góra Antonia przy ul. 1 Maja

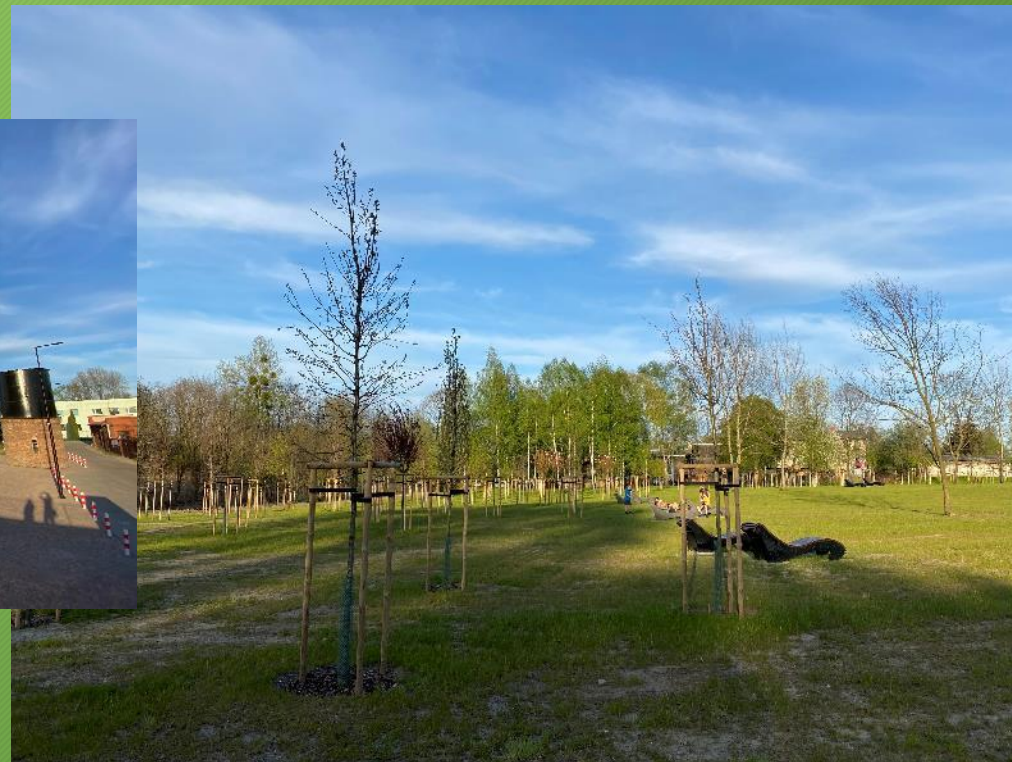
Koksownia Orzegów

- Rekultywacja i remediacja terenów dawnej koksowni Orzegów
- Całkowita wartość projektu - 19 907 819,89 zł
- Dofinansowanie z POiŚ - 16 921 646,90 zł
- Dokonane szczegółowe badania gruntu wykazały obecność na obszarze dawnej koksowni metali ciężkich, cyjanków oraz różnych związków ropopochodnych.
- Aby oczyścić teren, zastosowano jednocześnie technologię bioremediacji (usuwania zanieczyszczeń za pomocą żywych mikroorganizmów) i fitoremediacji (technologię wykorzystującej rośliny w procesie oczyszczania).
- Zastosowano także tzw. bariery reaktywne, w których dochodzi do procesu geochemicznego między zanieczyszczoną substancją a materiałem wypełniającym barierę.

Projekt koncepcyjny remediacji

Koksownia Orzegów

Urban Links 2 Landscape oraz SALUTE 4 CE

- UrbanLinks 2 Landscape - INTERREG EUROPE
Głównym celem projektu jest wymiana i upowszechnienie dobrych praktyk oraz promocja innowacyjnych rozwiązań z dziedziny rekultywacji nieużytków poprzez tworzenie w ich miejscu wielofunkcyjnych, publicznych terenów zielonych. W ramach działań zmierzających do efektywnego rozwoju takich obszarów, w projekcie wyodęrbniono: usługi ekosystemowe, łagodzenie zmian klimatu, miejskie rolnictwo, aktywne formy wypoczynku.
- GreenIT - INTERREG Central Europe

Priorytety Miasta w zakresie rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury

- Kompleksowe podejście do wzmocnienia usług ekosystemowych świadczonych przez doliny rzeczne, m.in. poprzez przywrócenie zdolności do samooczyszczania się rzek, poprawę jakości wody, podniesienie walorów przyrodniczych i użytkowych dolin.
- Dostosowanie rzek i dolin do zwiększonej naturalnej retencji, co spowoduje zapobieganie podtopień i powodzi.
- Współpraca z miastami ościennymi oraz Metropolią w zakresie rozwoju i tworzenia zielonych korytarzy łączących miasta (w tym wykorzystanie nieczynnych nasypów kolejowych).

Renaturyzacja dolin rzecznych

Renaturyzacja dolin rzecznych

Renaturyzacja dolin rzecznych

Renaturyzacja dolin rzecznych

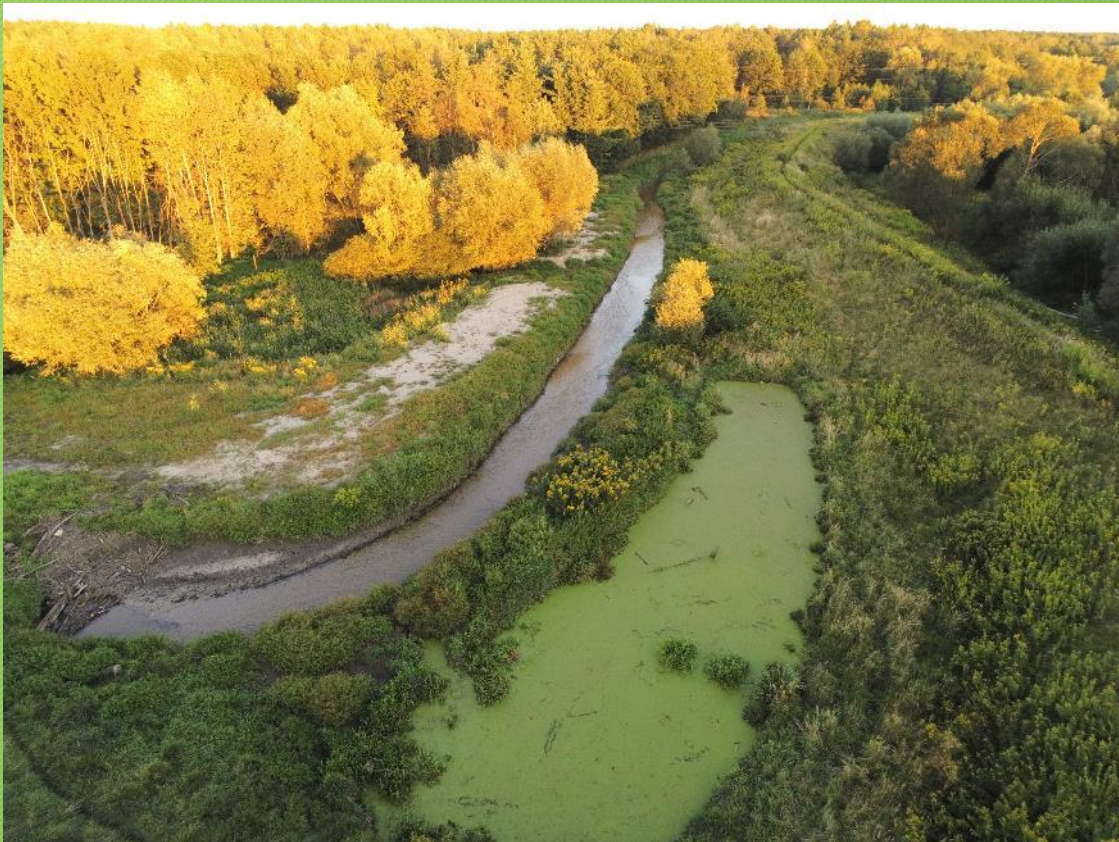
Renaturyzacja dolin rzecznych

Renaturyzacja dolin rzecznych

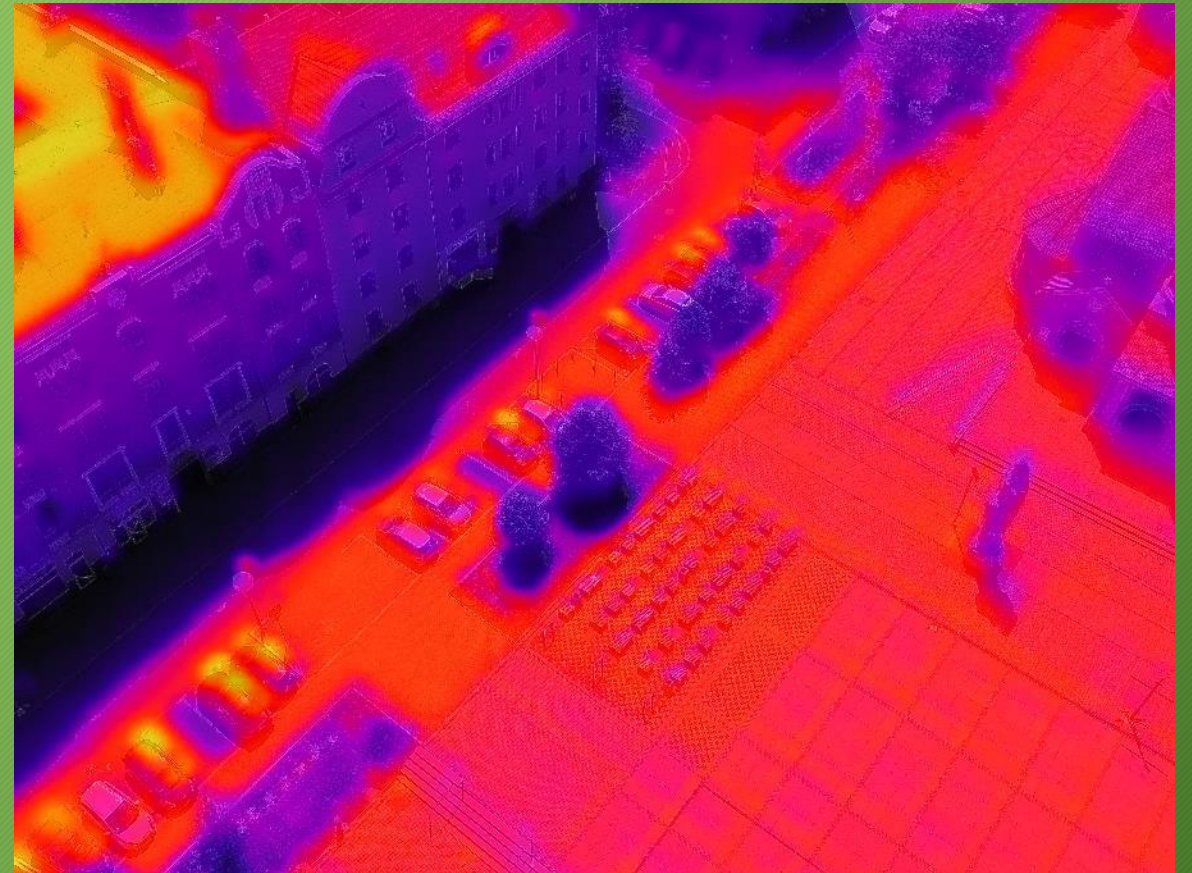
Renaturyzacja dolin rzecznych

Renaturyzacja dolin rzecznych

Miejska wyspa ciepła - ograniczenie

Trakt Rudzki - II etap

Trakt Rudzki - II etap

Dziękuję za uwagę

Michał Adamczyk

Wydział Rozwoju Miasta

Urząd Miasta Ruda Śląska

fundusze@ruda-sl.pl

32 244 90 49